

Heid Cat zondag 16 vr en antw. 40/41/42

1 alle mensen moeten sterven

2 Jezus wilde sterven

3 Gods kinderen kunnen sterven

Gemeente,

Wij zijn de vernedering van de Heere Jezus aan het behandelen. En we hebben gezien: in die vernedering van de Heere Jezus vertoont zich Zijn liefde. In Zijn heilige ontvanging en geboorte, zondag 14, straalt ons liefde toe. In Zijn lijden en kruisiging, zondag 15, straalt ons liefde toe. In Zijn sterven, zondag 16 t/m antw 42 straalt ons liefde toe.

De Heere Jezus heeft het Zelf gezegd: niemand heeft meerder liefde dan degene die zijn leven zet voor zijn vrienden. We kennen daar wel voorbeelden van, bv uit de Tweede Wereldoorlog. Twee verzetsmensen zijn door de Duitsers gesignaleerd en worden nagejaagd. Dan zegt de één: jo, ik laat me wel pakken, ik ga in hun richting en laat me pakken, dan houd ik ze wel een tijdje bezig en jij kunt ontsnappen. En die éne laat zich pakken, wordt meegevoerd en gefusilleerd. De andere ontkomt, blijft leven, trouwt, krijgt kinderen, jubileert en wordt opa, doordat zijn makker zijn leven heeft gegeven. Dat hij mag blijven leven heeft hij voor altijd te danken aan zijn vriend die zich op liet pakken.

Meerder liefde kan niet. Zo stelde Jezus Zijn leven voor de Zijnen. Hij stelt het, Hij geeft het. Vrijwillig. In Gethsemané stapt Hij naar voren en zegt: Ik ben het. Indien gij dan Mij zoekt, zo laat dezen heengaan. En Zijn discipelen weten het eens en voor altijd: ik heb heel mijn leven, ik heb mijn eeuwig leven te danken aan Hem, Die voor mij Zijn leven gaf. Wat heeft Jezus gegeven, en wat heb ik daaraan te danken: elke minuut dat ik niet in de hel ben en elke seconde dat ik het eeuwige leven genieten zal is te danken aan Jezus, Die Zijn leven gaf. Liefde, liefde, liefde.

1 alle mensen moeten sterven

We gaan proberen dit te doorgronden en te peilen aan de hand van drie Schriftgedeeltes en de vragen en antwoorden van de catechismus. En de eerste vraag is dan wat is dat eigenlijk: sterven? Beter nog: waarom is dat eigenlijk zo: dat alle mensen sterven? Er wordt vandaag de dag veel over gesproken in de maatschappij. Er is onderzoek gedaan naar voltooid leven. Er is aandacht voor de euthanasie vraag onder ouderen en jongeren. De pil van

Drion is in het nieuws geweest. Het levenseinde staat wel in de belangstelling. Maar wat zegt de Bijbel van sterven? Heel fundamenteel in Genesis 2:17. Ten dage dat gij eet van de verboden boom, zult gij de dood sterven. Maw.: Romeinen 6:23 het loon op de zonde is de dood. We sterven vanwege de zonde. Door de zonde is de dood in de wereld gekomen.

Dat kan en mag blijkbaar niet samengaan. Gods gerechtigheid vindt de zonde te erg om ongestraft te laten. Zonde is zo tegengesteld aan de bedoeling van het leven, dat je het recht van leven ermee verspeeld. Vergelijk het als je een kind een schaar geeft. Om een stuk papier te knippen. Maar wat doet dat kind? Dat gebruikt die schaar om zijn zusje mee raak te steken. Wat zegt moeder dan: geef maar hier die schaar, je kunt er niet mee omgaan. God geeft ons leven. Bedoelt om Hem mee te eren en te verheerlijken en onze naaste mee te dienen. Maar wat doen we als we zondigen? We misbruiken ons leven om God te steken en onze naaste pijn te doen. Gods gerechtigheid zegt: dan wil ik het terug hebben, dan eis ik je leven terug, je kunt er niet mee omgaan.

En dat is vernederend. In plaats van te wandelen over de aarde, komen we te liggen in de aarde. In plaats van alle vermogens te gebruiken, vallen onze vermogens één voor één uit. In plaats van onze naasten gelukkig te maken, ontstaat er namelijk verdriet vanwege ons sterven. Vernederend, ontluisterend, schrijnend.

En dan zegt Hebreëen 9:27 Het is de mens gezet éénmaal te sterven en daarna het oordeel. Na het sterven dus het oordeel: verschijnen voor Gods rechterstoel. Waar Gods gerechtigheid alle zonde opstapelt: zo Gij in het recht zult treden en gadeslaan onze ongerechtigheden, wie zal dan bestaan? Niemand kan bestaan in dat gericht. De eeuwige straf is het verdiende loon, de verdiende straf.

Wat een diepe, ernstige gedachten. De dood komt door de zonde en brengt me voor Gods rechterstoel. Elk sterven is herinnering aan de ernst der zonde. Ook het sterven van een 90-jarige. Want kijk, er zijn een paar mogelijkheden in theorie. Mensen sterven, omdat de evolutie dat met zich meebrengt. Als een gegeven dat erbij hoort. Nee, zegt de Bijbel. Of: mensen sterven, omdat God niet echt goed is. God gunt mensen geen langer leven. God schept mensen omdat Hij ze ook weer wil laten sterven. Nee, zegt de Bijbel. Dan blijft alleen over: God is goed, eindeloos goed, en toch sterven mensen. Daar zit de zonde achter. De zonde is er de oorzaak van dat een goede God mensen het leven weer ontnemt. Op zonde staat de doodstraf.

Elk sterven, in dorp, gemeente, familie is een roepstem. Sta eens stil en denk na. Dit komt door de zonde. Zwarte rouwrand, zwarte kleding is geen

verkeerd gebruik om dat te accentueren. Sta maar letterlijk stil als de rouwstoet voorbijkomt. Of als je gaat condoleren. En denk na: zo erg is de zonde. Dit komt door de zonde. Eindeloos erger dan ik denk en voel is de zonde. En ik zondig ook: dus ik zal ook sterven.

En na dat sterven het oordeel. Ieder mens die sterft komt voor Gods rechterstoel. En zonder waar geloof is dat het begin nog maar, het begin van de eeuwige ondergang en eindeloze straf. Elk sterven wil mij daarbij bepalen. Ook ik kom voor die rechterstoel van Gods gerechtigheid en het is hel of hemel. En zonder waar geloof is het de hel.

De HEERE heilige deze roepstem aan ons aller hart. Dat is echt waar het beste wat je hopen en bidden kunt. En tegelijk denk ik: hoe leef ik daar soms, vaak makkelijk overheen. Wat dringt dat besef slecht tot me door. Denk ik weinig aan die twee eindbestemmingen als iemand overlijdt, of als ik bij een kist sta, ben ik die ernst van de zonde makkelijk kwijt, natuurlijk hij was oud dus dan heb je dat te wachten een keer.

Wat laat ik me beïnvloeden door al die gevoelens en uitspraken die ik om me heen hoor als iemand, gelovig of niet, gestorven is: och, het is maar beter zo, hij is uit zijn lijden verlost. Zo was het ook geen leven meer, hij heeft nu zijn rust gevonden. Mooie dood, zo in één keer, 'k hoop dat ze mij zo ook een keer vinden. Het levensgevoel en stervensgevoel wat daarachter zit, sijpelt mijn hart binnen, meer dan goed is.

Sterven is naar Gods gerechtigheid het loon op de zonde en brengt me voor Gods rechterstoel.

2 Jezus wilde sterven

Nou, als er dan iemand niet had hoeven sterven, dan zou dat de Heere Jezus zijn! Want Hij is nu juist de enige Mens Die nooit gezondigd heeft. Dus Hij hoeft niet te sterven. Hij hoeft niet voor Gods rechterstoel te komen. Hij hoeft de dood niet te zien in eeuwigheid. Daar staan we weer voor dat onbevattelijke: Jezus is in Zijn vernedering de Borg voor zondaren. Hij doet het in de plaats van Zijn Kerk. Hij vereenzelvigd Zich met al de Zijnen. Draagt hun zonden. Neemt hun plaats in.

Dan zien we dat het bij de Heere Jezus net in andere orde gaat. Voor zondaren geldt eerst sterven en daarna het oordeel. Voor Jezus gold: eerst het oordeel en daarna sterven. Jezus ondergaat het oordeel van Gods gerechtigheid. In Zijn leven. De straf van God komt zwaarder en zwaarder op Zijn leven te drukken. In Gethsemané maakt het Hem zeer beangst en ten dode toe bedroefd. Proeft Hij iets van de hel. Voor Pilatus wordt Hij veroordeeld. Het oordeel wordt over Hem uitgesproken. Vals beschuldigd en

ten onrechte veroordeeld. En dan wordt oordeel voltrokken in Zijn kruisiging. De vloek van God daalt op Hem neer. En Hij daalt neder ter hel. Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten. Hij daalt neer tot de diepste diepten van het oordeel. Daar waar geen straaltje licht en verlichting meer komt. Waar God Zich in toorn afkeert, waar wordt afgerekend met de last de zonden die Hij draagt. Waarna het weer licht wordt en Hij door de hel heen weer terugkeert op aarde.

Voor Jezus gold: eerst het oordeel en dan het sterven. Dan het sterven tegemoet. De gerechtigheid van God eist het ook van Hem: Wie zonden heeft, van Zichzelf of van een ander, die moet sterven. Ook Jezus. Ja, maar wel heel anders. Jezus gaat het sterven tegemoet als Overwinnaar. Ieder mens gaat het sterven tegemoet als verliezer. Als zondaar die de zonde heeft toegelaten in zijn of haar leven. Maar Jezus gaat de dood tegemoet als Overwinnaar. Nooit heeft Hij in alle verzoeken gezondigd. En het oordeel op de zonde heeft Hij gedragen. Hij roept uit: Het is volbracht! Johannes 19:30. Zo gaat Hij de dood tegemoet. Als Overwinnaar.

Zoals een hardloper na een hindernisbaan de laatste stappen zet op weg naar de eindstreep. Alle hindernissen zijn doorstaan en gehaald, nu nog even en dan de eindstreep. Gehaald! Zo gaat Jezus de dood tegemoet. Als Overwinnaar, alles is volbracht. En Hij gaat de dood in als Overwinnaar. En daarom is de dood ook het laatste niet. Hij wordt begraven in verwachting van Zijn opstanding. Hij zal door de dood heen weer opstaan. In het eeuwige leven. Eeuwig van duur, eeuwig van kwaliteit: met God, in Zijn gunst, onder een open hemel, Zijn heerlijkheid tegemoet.

Zo is Jezus gestorven. Zo wilde Jezus sterven. En het geloof mag erachter zeggen. Voor mij. Hij is voor mij gestorven. Daarom geldt ook voor mij: als ik sterf en begraven wordt is dat het einde niet. Daardoorheen wacht mij het eeuwige leven. Na de dood is het leven mij bereid God neemt mij op in Zijne heerlijkheid. Dankzij mij Heiland. Die voor mij stierf. Die zo stierf nadat Hij het oordeel had gedragen en de gehoorzaamheid had volbracht.

Hij stelde Zijn leven voor mij. Hij stierf, nadat Hij alles had volbracht. Dat ik verlost ben van de hel en elke seconde van het eeuwige leven is aan Hem te danken. Zo ben ik verlost! Dat is de verlossing zoals die in Jezus Christus is. Het geeft mij en diepe, diepe wederliefde. Liefde tot Hem, Die dit voor mij volbracht heeft, Die zo de dood voor mij is ingegaan en Zijn leven voor mij heeft gegeven. Hem heb ik lief. Dit had Hij voor mij over en alles, alles heb ik aan Hem te danken.

Die draad van de kennis van mij verlossing loopt parallel aan de draad van mijn zondekennis. Die wordt erdoor beïnvloedt en verdiept. Dat dit nodig

was voor mijn verlossing. Ik besef niet half hoe erg mijn zonde is. En dat ik ook nadat ik Hem leerde kennen, nog zondigen blijf. Ik verfoei mezelf en schaam me diep.

En de draad van dankbaarheid die loopt er naast en wordt beïnvloed: o dat leven dat ik aan Hem te danken heb, laat ik dat voor Hem leven. Dankbaar voor Zijn leven, dankbaar voor Zijn sterven, zou ik heel mijn leven dankbaar Hem willen wijden. Ik heb het Hem te danken, zou ik het dan Hem nog langer onthouden?

Deze Jezus, Die nadat Hij zei: het is volbracht, is gestorven, deze Jezus biedt Zich aan. We hoorden vorige keer. Nee, niet: dat Hij voor iedereen gestorven is. Dat zou niemand zekerheid geven. Maar in Zijn sterven ligt ruimte voor een ieder. Het is genoeg voor alle mensen. Voor alle stervelingen. Want dat is wel een goede, eerlijke benaming voor ons mensen: stervelingen. Wij gaan het sterven tegemoet. Als verliezer. We hebben gezondigd in Adam en telkens weer. We zullen het van de dood verliezen. En daarna het oordeel. Waarin Gods gerechtigheid zal spreken. En het vonnis zal vellen. En dat is waar, valt geen speld tussen te krijgen. Te moeten sterven, maar niet te kunnen sterven zeiden ze vroeger.

Stervelingen zijn wij: het sterven tegemoet. Maar hoe? In Jezus' sterven is ruimte. Ontzaglijk veel ruimte. Ook voor u, ook voor jou. Vlucht tot Hem, als verliezer, omdat je hebt gezondigd. Maar voor zondaren is plaats bij Jezus. Er is zo'n ruimte in de Heere Jezus. Voor stervelingen. Voor u, jou, als je maar sterveling wilt zijn. Als je maar geleerd hebt dat je sterveling bent. Als al onze uitvluchten maar afgesneden zijn. Er niet aan denken is zo'n uitvlucht. Zo erg zal het toch niet zijn is zo'n uitvlucht. Het kan toch niet voor mij is ook een uitvlucht. Als alle uitvluchten afgesneden zijn blijft de toevlucht over: Jezus.

3 Gods kinderen kunnen sterven

Dankzij Jezus' sterven is er een onnoemelijk verschil in sterven. IN het sterven van Gods kinderen, de gelovigen, en het sterven van anderen. Dat verschil wordt wel eens vergeleken met de doortocht door de Rode Zee van het volk Israel. Er was maar één Rode Zee. Waar Israel voorstond. Toen Egypte hen achterna joeg en hen naderde. Voor het volk Israel maakte God door de dienst van Mozes de Rode Zee tot doorgang. Door de Rode Zee heen kwamen ze veilig aan de overkant en juichten ze op de andere oever. Maar diezelfde Rode Zee werd voor de Egyptenaars de ondergang. Zij gingen er ook in, maar gingen ten onder en werden vermoord door het water. Het water van dezelfde Rode Zee waar Israel doorheen gegaan was. Dezelfde Rode Zee: allen erdoor, maar voor de één doorgang, voor de ander ondergang.

Dat zou je als beeld voor het sterven kunnen zien. Alle mensen sterven, moeten door de stervenszee heen. Maar voor de gelovigen is het een doorgang. Veilig erdoorheen naar de overzijde om te juichen van de verlossing die voltooid is. Maar voor de ongelovigen de ondergang. De dood als ondergang die meesleurt naar de eeuwige verdoemenis. Dat verschil. Dat is wel de moeite waard om te vragen: hoe gaat u het sterven tegemoet? Als ondergang of als doorgang. Waarbij Jezus beslist. Waarbij de toevlucht tot Jezus het verschil maakt. Ga je voor eigen rekening het sterven tegemoet, of schuilend achter Jezus Christus?

Het is wel heel mooi en nodig en nuttig als we daar dan ook iets van delen met onze geliefden. Dat zij niet in het duister tasten. Wat is het rijk als je geliefde het heeft laten merken: het is een doorgang. Laat het weten aan uw geliefden. En als je het niet weet of weet dat je niet in Jezus bent? Moet je dat dan zeggen? Ja, juist wel, dan kunnen uw geliefden voor u bidden, dan kunnen ze u raad geven, samen met u zoeken, bidden, worstelen. Dat legt een band in het huwelijk, het gezin, de gemeente.

Je zou ook kunnen denken aan het beeld van een tunnel. Een donkere tunnel, want donker blijft het sterven. Waarvoor Gods gerechtigheid staat opgesteld. Die van ieder mens de dood eist. Als ik aankom bij de tunnel van de dood dan vindt grenscontrole plaats. Gods gerechtigheid doet onderzoek. Is mijn schuld voldaan, is er betaald? Zo nee, dan stuurt die mij de linker tunnelbuis in. Van eeuwige nacht, eeuwige straf. Los van Christus eist Gods gerechtigheid de eeuwige dood, de eeuwige kwelling.

Of ziet Gods gerechtigheid bij u dat er voldaan is? Door een Ander, maar als dat Jezus is dan telt het. Dat geldt het als had u het zelf gedaan! Dan stuurt Gods gerechtigheid u de rechtertunnelbuis in. Dat is de buis van de reiniging, de ontzondiging, de volmaking. Dat de zonde die in mij woont eruit gezuiverd wordt, eruit gesneden, eruit gezuiverd. Zodat ik zonder zonde in volmaaktheid de heerlijkheid binnen wordt geleid. En ik zonder zondige neigingen aankom. Volmaakt God mag en kan dienen. Ik niet meer kan zondigen. Ja, niet meer kan zondigen.

Daarom ziet Paulus daar zo naar uit. In Filippenzen 1 en II Timotheus 4 gebruikt dan het woord ontbonden worden. Losgemaakt. Dat is het woord dat werd gebruikt voor paarden. Die natuurlijk aan de teugel zaten. Vanaf het land naar de stal. Met een zware wagen of werktuig erachter. Die paarden trokken en trokken. En vlak bij de stal deed de werkmans de teugels alvast los. Losgemaakt en de paarden stoven naar de stal. De warmte, de haver trok. Ontbonden, losgemaakt.

Zo zit een christen vast. Vast aan het lijden. Aan de verdrukkingen van wege mensen, de verdrukkingen door de duivel, de beproevingen van God. Zo zit een christen vast aan de zonde. De zondige aard die maar trekt en terugtrekt. Als een zwaar werktuig, een zware wagen die je tegenhoudt. Maar de stal trekt. De heerlijkheid. De volmaaktheid, de volmaakt vreugde in God. Dat trekt, maar je wordt nog vastgehouden hier op aarde. Ik wenste wel ontbonden te worden, de tijd van mijn ontbinding is aanstaande. Losgemaakt van het aardse lijden, losgemaakt van mijn zondige aard. Losgemaakt. Ontbonden om door de dood heen volmaakt Hem te aanschouwen.

Zo sterven, dat is erven. Zo sterven Gods kinderen, allen die waarlijk geloven. God voleindigd in het sterven wat Hij begon in de wedergeboorte: het bevrijden van de zonde. Het doden van de zonde in mij. Levenslang proces, strijd. Begonnen in de wedergeboorte. Door God afgemaakt en voltooid in het sterven. Helemaal van zonde verlost en bevrijd. Gij zijt verlost God heeft u welgedaan! Het eeuwige leven in. Juichend aan de overzijde.

Dat stempelt het wel. Mijn sterven, mijn begrafenis. Jezus is begraven, om daarmee te betuigen dat Hij echt gestorven is. Maar ook om daarmee het graf te heiligen. Waar ik ook in gelegd zal worden. Goed om daarover wat na te laten aan je geliefden. Over de soort kist, of dat ik niet gecremeerd wil worden, over orgaandonatie. Als ik mij laat begraven mag ik ook daarvan zingen: ik zet mijn treden in Uw spoor. In Uw spoor geleefd, in Uw spoor gestorven, in Uw spoor begraven. En het graf is nu een wachtkamer geworden, nee niet bij de dokter, maar bij de koning. Om op audientie geroepen te worden bij de Koning der koningen. In graf wacht mijn lichaam, in het door Christus, geheiligd graf wacht mijn lichaam totdat het geroepen wordt. Luther zegt: totdat Jezus klopt op mijn grafstaan en zegt: Luther, kom maar, wordt maar wakker. Wachtend tot ik op audientie mag. Bij de Koning, ik Hem mag zien en eeuwig met Hem verkeren mag.

Amen